

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-01 nr. 275
5 iulie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare (nr. 200 din 26.06.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu prevederile art. 66 și art. 72 din Constituție.

3. Potrivit notei informative, scopul proiectului de lege constă în extinderea listei de bunuri destinate rezervelor de mobilizare, modificarea cerințelor față de eliberarea acestor bunuri în vederea îmborsării simultane, îmborsării cu decalaj în timp și îmborsării prin comercializare, precum și acordării dreptului de a acumula stocuri de bunuri materiale neprevăzute în Nomenclatorul bunurilor materiale din rezervele de stat și Nomenclatorul bunurilor materiale din rezervele de mobilizare.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor de tehnică legislativă

1. Art. 2, referitor la noțiunea „termen de păstrare a bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare”, în partea ce ține de substituirea cuvintelor „își pierde calitățile sale esențiale” cu cuvintele „riscă să își piardă unele calități”, considerăm că textul propus în substituție comportă o neclaritate prin redarea formulei „*unele calități*”. În nota informativă autorii explică, că amendarea se propune în contextul în care administrarea eficientă presupune faptul că bunurile materiale din rezervele de stat și de mobilizare nu trebuie să fie păstrate până la momentul în care ar putea să își piardă calitățile sale esențiale, întru evitarea acestui fapt intervenind

procedura de împrăștiere prin comercializare. Respectiv, după introducerea modificărilor, această noțiune va semnifica perioada de timp stabilită experimental sau statistic, la finele căreia un produs riscă să își piardă unele calități.

În același timp, ținând cont, pe de o parte, de principiile activității de legiferare stabilite la art. 3 alin. (1) lit. c) din Lega nr. 100/2017, în particular, la principiul predictibilității normelor juridice, care proclamă că orice normă de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, iar pe de altă parte, de argumentele invocate de autor privind necesitatea introducerii formulei „riscă să își piardă *unele calități*”, optăm pentru examinarea cuvintelor „unele calități” cu posibilitatea concretizării indicilor calitativi care se pierd în rezultatul păstrării bunurilor materiale. Drept argument, invocăm și Hotărârea Curții Constituționale nr. 6/2019, unde la pct. 39 Curtea a punctat, că la elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, *i.e.* accesibilitatea și previzibilitatea.

2. Art. 4 alin. (2) lit. c¹), pe motiv că potrivit art. 6 alin. (2) din Lege, autoritățile publice centrale „elaborează și înaintează propuneri la Nomenclatorul bunurilor materiale din rezervele de stat”, întru uniformizarea terminologiei utilizate pe tot cuprinsul legii, propunem substituirea cuvântului „înaintează” cu cuvintele „elaborează și înaintează”. De altfel, la art. 6 alin. (3) din proiect, se propune spre instituire textul „Ministerul Sănătății elaborează și înaintează propuneri...” .

3. Art. 7 alin. (2), în partea ce ține de invocarea denumirii raportului privind disponibilul și *circulația bunurilor materiale* din rezervele de stat și de mobilizare, sugerăm coordonarea denumirii acestuia cu cea utilizată la ar. 5 alin. (2) lit. 1), potrivit căreia Agenția Rezerve Materiale ține evidența și raportează despre disponibilul și *circulația bunurilor* din rezervele de stat și de mobilizare.

4. Art. 16 alin. (3¹) – (6), cu referire la utilizarea cuvintelor „*eliberarea bunurilor materiale* din rezervele de mobilizare”, sugerăm corelarea acestora cu însuși denumirea/conținutul articolului, care utilizează termenul „*eliberarea bunurilor* din rezervele de mobilizare”. Obiecția este valabilă și pentru art. 10.

5. Referitor la substituirea cuvintelor „dările de seama” cu cuvântul „rapoartele” pe tot cuprinsul legii, (a se vedea pct. 1 din proiect), relevăm că în lege se utilizează terminologia „evidența, raportarea și prezentarea *dărilor de seamă*”, respectiv, după substituirea vizată, potrivit noțiunii „administrare a rezervelor de stat și de mobilizare”, rezultă că Agenția Rezerve Materiale va efectua „evidența, raportarea și prezentarea *rapoartelor...*”. Pe cale de consecință, apreciem necesar a se revedea conținutul pct.1 din Articolul unic în sensul includerii modificării date pentru fiecare caz în parte, iar textul „evidența, raportarea și dările de seamă...”, din tot cuprinsul legii sugerăm a fi substituit cu cuvintele „evidența și raportarea”, după cum s-a procedat în denumirea Capitolului V.

6. Art. 20 alin. (2), norma cuprinsă la acest alineat reglementează modalitatea de prezentare a rapoartelor privind *circulația bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare*. După operarea modificărilor, legea va reglementa modalitatea de prezentare a 2 categorii de rapoarte:

- raportul privind disponibilul și circulația bunurilor din rezervele de stat care va fi prezentat lunar și;

- raportul privind disponibilul și circulația *bunurilor materiale din rezervele de mobilizare*", care va fi prezentat trimestrial.

Deosebirea între aceste circulații constă în faptul, că prima se referă la **circulația bunurilor** din rezervele de stat, iar cea de a doua - la **circulația bunurilor materiale** din rezervele de mobilizare.

Sub aspect terminologic, legea operează în majoritatea cazurilor cu termenul „circulația bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare”, iar la art. 21, se distinge în „**bunuri din rezervele de stat**” și „**bunuri din rezervele de mobilizare**”. Se observă lipsa unei uniformizări a terminologiei vizate, în special al indicării cuvântului „**materiale**”. De asemenea, relevăm că se atestă lipsa utilizării unei terminologii unice pe tot cuprinsul Legii în corelare cu propunerile înaintate în ceea ce privește invocarea termenelor „eliberarea bunurilor” – „eliberarea bunurilor materiale”; „circulația bunurilor” – „circulația bunurilor materiale”; „circulația bunurilor din rezervele de stat” – „circulația bunurilor materiale din rezervele de stat”.

În acest context, reținem că sumarul bunurilor materiale din rezervele de stat și de mobilizare și volumele acestora se conțin în nomenclatoarele aprobate de Guvern care sunt denumite: Nomenclatorul bunurilor *materiale* din rezervele de stat și Nomenclatorul bunurilor *materiale* din rezervele de mobilizare. Astfel, întru respectarea cerinței prevăzute la art. 63 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, apreciem necesar examinarea și unificarea termenilor respectivi.

7. Art. 22 alin. (2), în contextul sugestiei expuse anterior, se va revedea termenul „bunurilor materiale din rezervele de stat și de mobilizare”, în situația în care în cuprinsul alin. (2) se utilizează formula „bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare”. Obiecția este valabilă și pentru alin. (3), art. 28, art. 29.

În concluzie, proiectul de act normativ poate fi propus spre examinare în ședințele plenare, cu luarea în considerare a sugestiilor prezentului aviz.

Ex: I. Băieșu
Tel: 551

Ion Creangă,
Șef Direcție generală